

**UCHWAŁA NR XXVIII/176/2020
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

w sprawie wniesienia zażalenia do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910 z późn. zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwała, co następuje:**

§ 1. 1. Postanawia się wnieść zażalenie do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym.

2. Szczegółowe uzasadnienie zażalenia stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Wójta Gminy Lipie do złożenia zażalenia na opinię, o której mowa w § 1 do Ministra Edukacji Narodowej i do reprezentowania Rady Gminy Lipie w toczącym się postępowaniu w tej sprawie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrzykowski

ZAŻALENIE

na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 14 grudnia 2020 r. (znak: DK-CZ.542.2.6.2020) negatywnie opiniujące zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym z dniem 31 sierpnia 2021 r. (doręczone 14 grudnia 2020 r.)

Działając w imieniu Gminy Lipie na podstawie art. 89 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U.2020.910 t.j.) oraz uchwały Rady Gminy Lipie z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wniesienia zażalenia do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich, zaskarżam przedmiotowe postanowienie w całości i wnoszę o:

1) zmianę postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 14 grudnia 2020 r. i pozytywne zaopiniowanie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z dniem 31 sierpnia 2021r.;

ewentualnie wnoszę o:

2) uchylenie postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 14 grudnia 2020r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z dniem 31 sierpnia 2021r. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Uzasadnienie

Rada Gminy Lipie Uchwałą Nr XVII/107/20 z dnia 9 stycznia 2020 r. wyraziła zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym z dniem 31 sierpnia 2020 r.

Śląski Kurator Oświaty w dniu 7 lutego 2020 r. wydał postanowienie negatywnie opiniujące zamiar likwidacji przedmiotowej szkoły. Gmina złożyła zażalenie na w/w postanowienie do Ministra Edukacji Narodowej, który postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2020 r. nr DWST-WOOS.4021.19.2020.EM podtrzymał postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty. Na skutek skargi złożonej przez Gminę do WSA, **Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2020r. Sygn. akt II SA/Wa 1148/20 uchylił zaskarżone postanowienie Ministra Edukacji Narodowej i utrzymane nim w mocy postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020 r. nr DKCZ.542.2.1.2020.**

W przedmiotowym wyroku WSA uznał zasadność skargi gminy i orzekł, że organy obu instancji, wydając sporne postanowienia, dopuściły się naruszenia przepisów procedury administracyjnej, a w szczególności art. 7 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a., a także art. 107 § 3 k.p.a., albowiem m.in. w sposób nieprawidłowy ustaliły stan faktyczny sprawy oraz nie wyjaśniły wszystkich istotnych jej okoliczności. W ocenie Sądu, argumenty organów wywiedzione na poparcie negatywnej opinii w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębelicach Szlacheckich nie są przekonujące.

Pomimo uchylenia przez Sąd postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty, organ ten z niewiadomych powodów nie zamierzał ponownie zaopiniować zamiaru likwidacji szkoły (mimo, że wniosek o wydanie opinii był aktualny, a opinii nie było, gdyż została uchylona). Dopiero na skutek złożenia przez Gminę zawiadomienia do Śląskiego Kuratora o zmianie uchwały Rady Gminy Lipie Nr XVII/107/2020 z dnia 9 stycznia 2020 r. polegającej na zmianie terminu likwidacji szkoły z dnia

31 sierpnia 2020 r na 31 sierpnia 2021r. Kurator wszczął nową procedurę, żądając jednocześnie ponownego przesłania wszystkich dokumentów i traktując to jako zupełnie nową, niezależną sprawę.

Jako przyczyny likwidacji placówki, gmina wskazała:

- 1) zły stan techniczny budynku szkoły,
- 2) wysoki szacowany koszt remontu budynku szkoły, który przekracza możliwości finansowe Gminy Lipie;
- 3) niska liczebność dzieci w poszczególnych oddziałach klasowych, która ma negatywny wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów;
- 4) wysokie koszty utrzymania placówki, związane z małą liczebnością poszczególnych oddziałów klasowych;
- 5) negatywna opinia większości mieszkańców gminy, wskazująca na bezzasadność utrzymania w Rębielicach Szlacheckich szkoły, do której uczęszcza bardzo mała liczba uczniów, a dane demograficzne wskazują na tendencję spadkową (zgodnie z prognozami na najbliższe lata oddziały klasowe mogą być nawet jednoosobowe).

Wskazano również, że:

- 1) w przypadku zlikwidowania Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich dzieci z oddziału przedszkolnego i uczniowie ww. szkoły będą kontynuować naukę odpowiednio w Przedszkolu Publicznym i Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, wchodzących w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipiu;
- 2) Gmina Lipie zapewni bezpłatny dowóz i opiekę podczas dowozu dzieciom w wieku przedszkolnym i uczniom zamieszkałym w obwodzie zlikwidowanej szkoły w Rębielicach Szlacheckich do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipiu oraz opiekę w świetlicy szkolnej, której godziny pracy dostosowane będą do godzin dowożenia;
- 3) nauczycielom zatrudnionym w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich, w miarę możliwości będzie proponowane zatrudnienie w pozostałych placówkach funkcjonujących na terenie gminy Lipie.

W dniu 14 grudnia 2020 r. Śląski Kurator Oświaty ponownie negatywnie zaopiniował zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich.

W przedmiotowej opinii Kurator wskazał, że w dniu 26 listopada pracownicy Kuratorium dokonali analizy warunków nauczania, wychowania i opieki w szkole w Rębielicach Szlacheckich oraz w dniu 27 listopada 2020r. wzięli udział w spotkaniach z radą rodziców i radą pedagogiczną i na tej podstawie oraz z uwzględnieniem materiału dowodowego wydał negatywną opinię w sprawie zamiaru likwidacji szkoły.

Z przedstawionej opinii Kuratora wynika, że dokonał on analizy warunków lokalowo-dydaktycznych w obu szkołach ustalając, że:

Szkoła w Rębielicach	Szkoła w Lipiu
Przedszkole czynne w godz. 8-13 (5h)	Przedszkole czynne w godz. 7-16(9h)
Wszystkie dzieci w wieku 3-6 lat są w jednej grupie, w jednej sali i równocześnie ten sam nauczyciel realizuje podstawę programową ze wszystkimi dziećmi dla 3, 4, 5 i 6 latków	Dzieci przydzielone są do grup według wieku. Każda grupa ma osobnego nauczyciela, zajęcia w dydaktyczne prowadzone są w grupach wiekowych w odrębnych salach.
Dzieci z przedszkola nie mogą korzystać z wyżywienia (muszą przynosić swój suchy prowiant)	Przedszkole zapewnia całodzienne wyżywienie
Brak oddzielenia części szkolnej i przedszkolnej w szkole znajdują się 2 sale edukacji	Część przedszkolna oddzielona od części szkolnej Dla każdego oddziału osobna sala lekcyjna- 17 sal

wczesnoszkolnej w tym sala przechodnia dla 3 oddziałów wczesnoszkolnych + 5 sal lekcyjnych w tym pracownia komputerowa dla pozostałych oddziałów (mniej sal niż oddziałów, stąd konieczność łączenia klas).	dla 10 oddziałów
1 pracownia komputerowa	2 pracownie komputerowe
brak pracowni językowej	2 pracownie językowe
nieczynna kuchnia (niepełniająca wymogów sanepidu)	czynna kuchnia
brak możliwości korzystania z obiadów przez uczniów	możliwość korzystania przez uczniów z obiadów
światlica i stołówka w 1 pomieszczeniu	osobno światlica i stołówka
biblioteka czynna 5h w tyg.	biblioteka czynna 15h w tygodniu
mała sala gimnastyczna	duża, pełnowymiarowa sala gimnastyczna
szkoła nieprzystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych	szkoła przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych- winda
szkoła stara, wymagająca remontu	szkoła nowoczesna po generalnym remoncie
3 łazienki (1 dla przedszkolaków, 1 dla uczniów, 1 dla personelu)	12 łazienek
zajęcia w klasach łączonych i salach przechodnich	zajęcia bez łączenia klas w odrębnych salach
brak alarmu i monitoringu wizyjnego	alarm i monitoring wizyjny
2 tablice multimedialne	9 tablic multimedialnych (w tym dwa monitory interaktywne)
1 projektor multimedialny	4 projektory multimedialne
23 laptopy i 25 tabletów	16 laptopów w mobilnej szafie + 15 laptopów+ 28 tabletów
Dużo skromniejsze wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy	bardzo bogate wyposażenie szczegółowo wymienione z opinii kuratora i wskazane przez gminę: roboty, projektory telewizor, sprzęty multimedialne, makiety, pomoce naukowe, pomoce do nauki programowania i wiele innych
brak żłobka	żłobek w budynku szkoły
boisko trawiaste	kompleks sportowy orlik
Brak boiska do tenisa i badmintona	Boisko do tenisa ziemnego i badmintona
brak siłowni	siłownia
skromny plac zabaw	duży, nowoczesny plac zabaw

Zgodnie z wyrokami: NSA z 2 sierpnia 2006 r. , z 1 grudnia 2006 r. , Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 listopada 2006 r., z 14 lutego 2017 r. II SA/Wa 1226/16.- *W świetle powołanego przepisu kurator oświaty (MEN) nie może oprzeć negatywnej opinii o zamiarze likwidacji szkoły na stwierdzeniu, że dana placówka pełni oprócz edukacyjnej taką bądź inną rolę, albo że zamiar jej likwidacji wywołuje protesty społeczne, albo że droga do domu się wydłuży o 10 czy 15 min. **Role Kuratora oraz MEN w procesie likwidacji szkoły jest tylko i wyłącznie, zbadanie, czy potrzeby edukacyjne uczniów będą zapewnione.***

Wbrew wytycznym WSA , który wskazał, że w zaskarżonych opiniach zignorowano także niekwestionowany fakt, że baza lokalowo- dydaktyczna przedszkola i szkoły w Lipiu jest bogatsza od bazy szkoły w Rębielicach Szlacheckich (...)Organ nie wziął pod uwagę posiadanego przez obie szkoły zaplecza dydaktycznego w kontekście zagwarantowania bazy dydaktycznej odpowiedniej do potrzeb

kształcenia(...), Kurator ponownie w sposób nieuzasadniony zignorował ten fakt i w konsekwencji nie ocenił czy potrzeby edukacyjne uczniów zostaną zaspokojone, a tym samym nie wskazał, że gdyby uczniowie zostali przeniesieni do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipiu, warunki lokalowo-dydaktyczne nie uległyby pogorszeniu, a wręcz przeciwnie warunki lokalowo - dydaktyczne uległyby polepszeniu. Tym samym w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich i przeniesieniu uczniów do ZSP w Lipiu pod względem potrzeb edukacyjnych i warunków lokalowo-dydaktycznych uczniowie mogliby tylko zyskać, a nie stracić.

Dowód: dokumentacja fotograficzna i wyrok WSA

Jak słusznie Minister sam wskazał w poprzednim swoim postanowieniu wydanym w tej samej sprawie, *przy wydawaniu opinii o zamiarze likwidacji szkoły istotna jest ocena warunków nauki oraz pobytu, jakie będą mieli uczniowie szkoły i dzieci w oddziale przedszkolnym po planowanych zmianach*, a Kurator zamiast ocenić warunki po dokonanych zmianach, dokonał oceny obecnych warunków jakie mają uczniowie w SP w Rębielicach Szlacheckich, stwierdzając: *„baza dydaktyczna szkoły w Rębielicach Szlacheckich zapewnia realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz wychowania przedszkolnego”*, tym samym nie oceniając czy baza dydaktyczno-lokalowa szkoły w Lipiu zapewni odpowiednią realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz wychowania przedszkolnego. Wykazane przez gminę i potwierdzone przez Kuratora w zaskarżonym postanowieniu warunki jakie mieliby mieć uczniowie szkoły i dzieci w oddziale przedszkolnym po planowanych zmianach, bezsprzecznie wskazują że warunki te z pewnością nie uległyby pogorszeniu, a wręcz przeciwnie, uległyby polepszeniu. **Fakt istnienia i udowodnienia lepszych warunków lokalowo – dydaktycznych w ZSP w Lipiu niż w SP w Rębielicach Szlacheckich wprost wskazał WSA w Warszawie w wyroku z dnia 26 sierpnia 2020r.**

Wracając jeszcze do kwestii dydaktycznej, Kurator nie odniósł się do faktu, że w Szkole Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich nie ma zatrudnionych na stałe nauczycieli posiadających uprawnienia do nauczania: techniki, historii, WOS-u, geografii, chemii, języka niemieckiego, plastyki, doradztwa zawodowego, EDB, pedagoga szkolnego, logopedy. Połowa nauczycieli, którzy uczą w SP w Rębielicach Szlacheckich, to nauczyciele, którzy dojeżdżają ze szkoły w Lipiu. Przyjeżdżają do szkoły w Rębielicach „na chwilę”, realizują zakontraktowane godziny i zaraz wracają do szkoły w Lipiu. Kwestia ta wydaje się być jedną z ważniejszych, jakie winny być rozpatrzone przy analizie bazy dydaktycznej, jaką dysponuje placówka, która ma zostać zlikwidowana. Dostępność nauczyciela dla ucznia jest bardzo ważna, a w przypadku gdyby uczniowie z Rębielic Szlacheckich kontynuowali naukę w ZSP w Lipiu, ta dostępność znacznie by się zwiększyła.

Odnosząc się do kwestii wyników i osiągnięć uczniów obu szkół to są one porównywalne. Obie szkoły mogą pochwalić się osiągnięciami w konkursach przedmiotowych i sportowych, tym bardziej nie dziwią te podobieństwa, gdyż uczniowie są częściowo uczeni przez tych samych nauczycieli. Mając powyższe na uwadze nie zachodzi prawdopodobieństwo, że wyniki i osiągnięcia uczniów po planowej zmianie mogłyby się pogorszyć.

Kurator przemilczał również kwestię łączenia klas w SP w Rębielicach Szlacheckich. Jak wskazał WSA w Warszawie w wyroku uchylającym postanowienie Ministra i Kuratora *„Wymaga zaznaczenia, że jedynie wyjątkowo - z uwagi na „szczególnie trudne warunki demograficzne lub geograficzne” - dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych (art. 96 ust. 4 ustawy - Prawo oświatowe). **W stanie faktycznym niniejszej sprawy nie ma mowy o szczególnie trudnych warunkach natury geograficznej, skoro Szkoła Podstawowa w Lipiu usytuowana jest w bliskiej odległości od miejscowości, w której znajduje się likwidowana Szkoła Podstawowa w Rębielicach Szlacheckich.** Mała liczebność klas (do 13 uczniów) w tej szkole wynika z konieczności łączenia oddziałów z uwagi na bardzo małą liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach, co wcale nie musi oznaczać, jak chce organ, indywidualizacji nauczania, zapewnianiającej prawidłowy rozwój emocjonalny i poznawczy uczniów”*.

Nie sposób zgodzić się również z argumentacją Kuratora, że sytuacja demograficzna w obwodzie w szkole w Rębielicach Szlacheckich nie ma tendencji spadkowej.

klasa I	4 uczniów
klasa II	4 uczniów
klasa III	7 uczniów
klasa IV	3 uczniów
klasa V	0 uczniów
klasa VI	13 uczniów
klasa VII	13 uczniów
klasa VIII	9 uczniów

Obecnie liczba uczniów w szkole wynosi 53, a liczba uczniów w poszczególnych klasach przedstawia się następująco.

Gmina dokonała analizy danych demograficznych w oparciu o liczbę dzieci urodzonych w latach 2014-2019 i zameldowanych na terenie obwodu SP w Rębelicach Szlacheckich, co jednak niekoniecznie jest równoznaczne z tym, że dzieci te faktycznie zamieszkują na tym terenie, a ich rodzice zadeklarują w przyszłości chęć zapisania ich do SP w Rębelicach Szlacheckich. W chwili obecnej już 3 dzieci zamieszkałych w obwodzie szkoły w Rębelicach Szlacheckich uczęszcza do przedszkola w Lipiu, kolejne 2 do szkoły w Lipiu (kurator błędnie wskazał, że tylko 1 dziecko chodzi do ZSP w Lipiu), jeszcze kolejne 4 uczęszcza do innych szkół. Za 1,5 i 2,5 roku najliczniejsze 13 osobowe klasy opuszczą mury szkoły, a kolejne roczniki będą tylko niższe (wszystkie poniżej 10 osób, a mogą być nawet 1 osobowe lub tzw. puste roczniki- jak w obecnej V klasie, której nie ma. Szacuje się, że gdyby przyjąć wersję optymistyczną i zliczyć wszystkie dzieci zameldowane na terenie obwodu SP w Rębelicach Szlacheckich, w tym także te, które już uczęszczają do ZSP w Lipiu i innych placówek, to liczba dzieci w kolejnych latach w całej szkole o strukturze 8 klasowej przedstawiałaby się następująco:

Szkoła Podstawowa w Rębelicach Szlacheckich									
Rok szkolny	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	kl. VII	kl. VIII	razem
2020/2021	4	4	7	3	0	13	13	9	53
2021/2022	9	4	4	7	3	0	13	13	53
2022/2023	1	9	4	4	7	3	0	13	41
2023/2024	8	1	9	4	4	7	3	0	36
2024/2025	9	8	1	9	4	4	7	3	45
2025/2026	6	9	8	1	9	4	4	7	48
2026/2027	4	6	9	8	1	9	4	4	45

Jest to wersja najbardziej optymistyczna, chociaż już dziś wiemy, że nie wszystkie z tych dzieci, pomimo, że są zameldowane w obwodzie szkoły w Rębelicach, to faktycznie tam zamieszkują i nie będą do niej uczęszczać. Z powyższych danych niezaprzeczalnie wprost wynika, że w odniesieniu do obecnej ilości uczniów, liczba dzieci spadnie, zatem Kurator błędnie uznał, że przedstawiona perspektywa demograficzna nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, że jest to perspektywa spadkowa. Przy tak małej licznie dzieci trudno jest zachować ciągłą tendencję spadkową. Przykładowo w roku 2015 urodziło się tylko jedno dziecko, więc trudno spodziewać się, że ta liczba w kolejnych latach spadnie do 0. Już mamy klasy 3 czy 4 osobowe. Nawet jeśli w kolejnych latach pojawiłyby się pojedyncze roczniki nieco liczniejsze to liczba dzieci i tak będzie bardzo mała, bo nadal będzie liczyła zaledwie po kilku uczniów w klasie. W 6 letniej perspektywie czasowej najliczniejszy rocznik jakiego możemy się spodziewać to 9 osób (pod warunkiem, że wszyscy zadeklarują chęć uczęszczania do tej szkoły), ale spodziewamy się też klas 1 - osobowych. W związku z malejącą liczbą uczniów to również otrzymywana subwencja oświatowa będzie coraz niższa, a koszty utrzymania szkoły z roku na rok są coraz wyższe. Już obecnie otrzymywana subwencja jest niewystarczająca, a gmina zmuszona

jest co roku dokładać do utrzymania szkół po kilka milionów złotych. Koszty utrzymania tak małej szkoły są ogromne i niewspółmierne do przyznawanych na ten cel środków. Utrzymując „na siłę” szkołę w Rębielicach Szlacheckich każdego roku musimy z budżetu gminy dokładać ogromne kwoty do jej podstawowego utrzymania. W przeliczeniu na jednego ucznia szkoła ta generuje najwyższe koszty, a co najważniejsze potrzebuje pilnych bardzo kosztownych (wielomilionowych) inwestycji, na które gmina nie posiada środków. Ciągłe dokładanie do oświaty, sprawia, że tak naprawdę cierpią na tym również pozostałe szkoły.

Kwestia ekonomiczna wbrew pozorom jest bardzo ważna, gdyż utrzymanie szkół należy do obowiązków organów prowadzących. A co w przypadku gdy gminy nie stać na utrzymanie szkoły, zwłaszcza takiej którą trzeba cały czas remontować, a uczniów z roku na rok ubywa? Kuratorzy „blokują” decyzje o likwidacji szkół i nie odnoszą się do kwestii kosztów utrzymania, gdyż twierdzą, że to problem samorządów. Decyzja Rady Gminy jest podyktowana względami celowościowymi, ekonomicznymi z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania środkami publicznymi, ale przede wszystkim chęcią polepszenia warunków lokalowo-edukacyjnych uczniów z likwidowanej podstawówki.

Chcąc odnieść się do argumentacji Kuratora, to tak naprawdę należy wskazać, że jedynymi w zasadzie argumentami podniesionymi przez Śląskiego Kuratora Oświaty przemawiającymi za tym, w jego ocenie likwidacja szkoły w Rębielicach Szlacheckich pogorszy sytuację uczniów i przedszkolaków oraz przemawiającymi za uzasadnieniem negatywnego zaopiniowania zamiaru likwidacji szkoły są:

1. Konieczność dowozu uczniów do szkoły, który wydłuży drogę do szkoły i czas pobytu dziecka w szkole oraz ograniczy im możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych.
2. Wypowiedź usłyszana przez pracowników kuratorium na spotkaniu z rodzicami o rzekomo ich złym doświadczeniu związanym z dowozem starszych dzieci, które uczęszczały do gimnazjum w Lipiu
3. Ustna deklaracja kilku rodziców dzieci w wieku przedszkolnym obecnych na spotkaniu z przedstawicielami kuratorium o zamiarze kontynuowania nauki w szkole w Rębielicach Szlacheckich,
4. Pogorszenie się dostępu do zajęć pozalekcyjnych dla wszystkich uczniów w ZS-P w Lipiu;
5. Zbyt drogie posiłki w przedszkolu na które nie byłoby stać wszystkich rodziców;
6. Wątpliwości kuratora co do zasadności kompleksowego remontu i modernizacji określonej w ekspertyzie zleconej przez gminę.

Wczytując się w treść wydanego przez Kuratora uzasadnienia do negatywnej opinii w/s zamiaru likwidacji szkoły, należy stwierdzić, że są to jedyne podniesione przez niego argumenty, którymi uzasadnił swoją decyzję.

Odnosząc się jednocześnie do pierwszego i drugiego argumentu, tj. kwestii dowozu, to w pierwszej kolejności należy odnieść się do wyroku WSA orzekającego już raz w tej sprawie, w którym sąd uznał argumenty Kuratora i Ministra w kwestii dowozu za nieprzekonywujące. Niestety argumenty te zostały powtórzone przez Śląskiego Kuratora ponownie, pomimo, że kwestia dowozów i wydłużenia drogi do domu została szczegółowo Kuratorowi wyjaśniona. Gmina zapewnia dzieciom bezpłatny transport i opiekuna w drodze do i ze szkoły. Gmina zadeklarowała, że będzie chciała tak zorganizować przystanki, aby jak najbardziej skrócić dzieciom drogę z domu na przystanek. Odległość między szkołami to ok.4,5 km. Przy normalnej jeździe samochodem podróż trwa około 5 - 10 minut. Gmina zrobiła tzw. jazdę próbną, gdzie oszacowano, że maksymalny czas podróży dzieci autobusem szkolnym łącznie z czasem poświęconym na wsiadanie, wysiadanie, liczenie dzieci, sprawdzanie listy, trwałby około 15 minut. Nie można zgodzić się z argumentem, że tak zorganizowany dowóz wpłynie negatywnie na dzieci. W przypadku konieczności oczekiwania na autobus, uczniowie mogą korzystać ze świetlicy i pod okiem nauczyciela odrabiać lekcje, spędzać wspólnie czas, korzystać z urządzeń sportowych, placu zabaw, czy właśnie zajęć rozwijających umiejętności.

Gmina chciałaby tak zorganizować dowóz uczniów, aby był on dostosowany do realnych potrzeb, których na dzień dzisiejszy nie da się z góry przewidzieć. Na tym etapie nie jest wiadomo jakie będą godziny odjazdów, skoro nie ma planu, a uczniowie nie zadeklarowali chęci uczestnictwa w określonych zajęciach. Dowóz dzieci do szkół jest praktykowany przez gminę od wielu lat i gmina ma w tym duże doświadczenie. Z każdym rokiem jest on coraz sprawniejszy. Dzieci dowożone są nie tylko do szkoły w Lipiu, ale także do szkół w Parzymiechach i Lindowie. Od tego roku szkolnego gmina, uwzględniając potrzeby uczniów i ich rodziców, włączyła do dowozów dodatkowy trzeci autokar, skracając tym samym czas oczekiwania uczniów w świetlicy szkolnej. **Dowóz dzieci zamieszkałych w Rębielicach Szlacheckich oraz Szyszkwie do szkoły w Lipiu nie byłby żadną nowością, gdyż przez 20 lat w latach 1999-2019 podczas gdy funkcjonowały gimnazja, dzieci z Rębielic Szlacheckich i Szyszkowa były dowożone do gimnazjum właśnie w ZS-P w Lipiu.** Przez ten cały okres nie wpływały do organu żadne skargi odnośnie niedogodności związanych z dowozem. Wówczas zastrzeżeń co do tej kwestii nie miało również kuratorium, które pozytywnie opiniowało ten fakt. Gimnazjaliści z Rębielic Szlacheckich i z Szyszkowa uczący się w Gimnazjum w Lipiu mieli możliwość uczestniczenia bez ograniczeń we wszystkich zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęciach rewalidacyjnych w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego czy angażowania się w inne działania na terenie szkoły. Nie ma żadnych przeszkód, aby tak było również i tym razem. Kurator nie podał żadnych dowodów uzasadniających, że takie ograniczenie by w rzeczywistości nastąpiło. Nieuzasadnione obawy, czy przypuszczenia nie mogą być podstawą do wydania decyzji negatywnej. Gmina na bieżąco wsłuchuje się w głosy rodziców, nauczycieli i dostosowuje dowóz do ich sugestii, tak by był jak najmniej uciążliwy. Tak jak to już zostało wyżej wskazane, gmina jak również dyrektor ZS-P w Lipiu i uczący tam nauczyciele z uwagi na fakt, że znaczna część uczniów szkoły w Lipiu dojeżdża do tej szkoły, mają ogromne doświadczenie w organizacji planu zajęć w taki sposób, aby każde dziecko mogło uczęszczać na takie zajęcia dodatkowe oferowane przez szkołę, jakie mu się tylko podobają. Nigdy nie zdarzyło się, aby w tym zakresie wpłynęła jakaś skarga. W ocenie strony skarżącej podany przez Kuratora argument stanowi jedynie jego subiektywną ocenę i nie został udowodniony, ani choćby uprawdopodobniony.

Trudno jest się też odnieść do argumentu Kuratora, że podczas spotkania pracowników kuratorium z rodzicami uczniów, niektórzy rodzice podnieśli, że mają złe doświadczenie w tym zakresie. Kurator nie wyjaśnił na czym to złe doświadczenie miałyby polegać, ile dokładnie było takich zastrzeżeń, czego dotyczyły. Zaskakujące jest, że przez 20 lat trwania dowozów rodzice nie złożyli uwag do gminy, czy dyrektora, a teraz nagle podnoszony jest taki argument. Podkreślenia wymaga też fakt, że obecnie dowozy są znacznie lepiej zorganizowane, niż 15 czy 20 lat temu. Topografia gminy jest taka, że leży ona na dużym terenie, dojeżdżać trzeba do sklepu, do lekarza, do urzędu itd. Po skończeniu podstawówki dzieci dojeżdżają do oddalonych o naprawdę wiele km szkół w Krzepicach, Kłobucku czy nawet do Częstochowy, gdzie czas podróży naprawdę jest długi, podobnie jak czas oczekiwania na PKS.

Nie zaprzeczamy, że sam dowóz może stanowić dla niektórych małą niedogodność, ale te niedogodności są niewspółmierne do korzyści jakie mogłyby zyskać dzieci po przeniesieniu ich do szkoły w Lipiu.

Twierdzenie Kuratora, że zaproponowana przez organ organizacja dowozów wpłynie na pogorszenie możliwości udziału uczniów w oferowanych zajęciach pozalekcyjnych jest nieuzasadniony. Fakt przeniesienia dzieci do placówki w Lipiu w ocenie gminy sprawi, że uczniowie będą mieli pełny dostęp do pakietu oferowanych zajęć w tym umożliwiony dostęp do znacznie bogatszej infrastruktury sportowej: orlika, sali gimnastycznej, boiska do koszykówki, siatkówki, siłowni, badmintona, a także do większej ilości nowoczesnych pomocy dydaktycznych, makiet, robotów, sprzętu multimedialnego, sprzętu itp., którego nie ma w takim zakresie w szkole w Rębielicach Szlacheckich.

Pragnąc odnieść się do kolejnych zarzutów Kuratora, to nie może też stanowić samoistnego argumentu fakt, że podczas spotkania przedstawicieli Kuratorium z rodzicami uczniów,

13 rodziców dzieci w wieku 3-6 lat (z 4 roczników) uczęszczających do przedszkola wstępnie wypowiedziało się ustnie, że chcieliby aby ich dzieci kontynuowały naukę w szkole w Rębielicach. 13 dzieci na 4 roczniki to daje przeciętnie średnio 3 dzieci w klasie. Dla Kuratora jest to argument stanowiący za pozostawieniem szkoły, ale Kurator już nie wspomina z czego i za co utrzymać taką szkołę. Gminy zwyczajnie na to nie stać. Prowadzenie zajęć w klasach 3 osobowych to niczym indywidualne nauczanie na koszt gminy. Po drugie pracownicy Kuratorium rozmawiali prawdopodobnie tylko z wybranymi rodzicami, szkoda, że na spotkanie nie zostali zaproszeni rodzice dzieci z obwodu szkoły w Rębielicach Szlacheckich, których dzieci uczęszczają już do przedszkola czy szkoły w Lipiu. Nie zaproszono też przedstawicieli gminy, którzy mogliby wyjaśnić wiele kwestii, rozwiać wątpliwości czy odpowiedzieć na pytania. Ponadto kurator nie jest uprawniony do zbierania deklaracji o wyborze szkoły, a także nie jest pewne, że za parę lat, kiedy dzieci będą miały iść do szkoły, to rodzice podtrzymają swoją ustną deklarację i wybiorą właśnie tą szkołę.

Kolejny argument Kuratora to stwierdzenie, że *„przy założeniu, że nie będzie ograniczenia związanego z organizacją dowozu biorąc pod uwagę liczbę uczniów w szkole Lipiu, zdecydowanie pogorszy się dostępność do zajęć pozalekcyjnych, nie tylko dla dzieci z Rębielic Szlacheckich i Szyszkowa, ale dla wszystkich uczniów. Zebrany materiał dowodowy pozwala obiektywnie ocenić, iż likwidacja szkoły w Rębielicach Szlacheckich w opisanym wyżej zakresie pogorszy sytuację uczniów i przedszkolaków”*. Tak postawiony zarzut jest nie tylko gołosłowny, ale i bezpodstawny oraz nieuzasadniony. Kurator nie wykazał w jaki sposób fakt likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich wpłynie na ograniczenie wszystkich uczniów w Lipiu na dostępność do zajęć pozalekcyjnych. W dodatku powołuje się, że potwierdza to zebrany materiał dowodowy, jednakże nie wskazuje co składa się na ten materiał dowodowy. Zatem twierdzenie to jest absurdalne i pozbawione jakiegokolwiek uzasadnienia. Nawet gdyby miała się zwiększyć liczba chętnych uczniów na poszczególne zajęcia, to chyba znacznie łatwiej będzie sfinansować gminie dodatkową godzinę czy godziny zajęć pozalekcyjnych, rozwijających, niż w tym celu utrzymywać całą szkołę w Rębielicach Szlacheckich. Mając powyższe na uwadze, zatem i ten argument należy uznać za chybiony i bezzasadny.

Następny argument na który powołał się Kurator to stwierdzenie, że: *„Kolejnym problemem jest dożywianie, realizowane przez firmę cateringową. Zdaniem rodziców jest zbyt drogie i nie będzie ich stać na opłacanie posiłków”*.

W odpowiedzi na tak postawiony zarzut, odpowiadamy, że wyżywienie w przedszkolu jak i w szkole jest dobrowolne. Koszt całodziennego wyżywienia w przedszkolu wynosi 8,50 zł, natomiast obiad w szkole kosztuje 7 zł. Dla porównania wyżywienie w przedszkolu w Lindowie kosztuje 5,50 zł (mają własną kuchnię), a w przedszkolu w Parzymiechach 10,60 zł. W innych przedszkolach na terenie powiatu koszty wyżywienia kształtują się w wysokości 7-12 zł. Dla porównania **w szkole i w przedszkolu w Rębielicach Szlacheckich w ogóle nie ma możliwości wyżywienia**. Dzieci muszą przynosić do szkoły i przedszkola swój suchy prowiant. Jak zapomną, to zwyczajnie nie jedzą. Głos rodziców dzieci z przedszkola, że nie byłoby ich stać na opłacenie całodziennego wyżywienia dla dzieci w przedszkolu w wysokości 8,50 zł dziennie szczególnie nas zaniepokoił, gdyż może to świadczyć o ubóstwie rodzin i braku środków finansowych na codzienny ciepły posiłek. W takiej sytuacji gmina tym bardziej mogłaby pomóc, gdyż w szkole w Lipiu prowadzone jest we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lipiu dożywianie dzieci, koszty posiłków dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnym położeniu pokrywa GOPS. Tym samym sytuacja dzieci będących w niedostatku zdecydowanie mogłaby ulec poprawie, dzieci dostałyby codzienne wyżywienie w tym ciepły posiłek, jogurty czy owoce których może im brakować. Dodać należy, że przedszkole w Lipiu gwarantuje codzienną opiekę przez 9 h dziennie w godzinach 7-16, pobyt w przedszkolu jest nieodpłatny, a możliwość wykupienia dziecku całodziennego wyżywienia jest alternatywą dla rodzica, a nie obowiązkiem. W takim stanie faktycznym trudno zgodzić się z Kuratorem, że stanowi to wadę, a nie zaletę czy korzyść, jaką mogłyby czerpać dzieci w przypadku przeniesienia ich do placówki w Lipiu.

Ostatnia kwestia podniesiona przez Kuratora, to stan techniczny budynku, konieczność dokonania remontu szkoły i poddanie w wątpliwość zasadności kompleksowego remontu i modernizacji określonej w ekspertyzie zleconej przez gminę.

Argument ten wydaje się nie tylko chybiony, nieuzasadniony, ale co istotne – absurdalny.

Gmina dołączyła do akt sprawy obszerną dokumentację na okoliczność złego stanu technicznego budynku, w którym mieści się Szkoła Podstawowa w Rębielicach Szlacheckich. Na *dokumentację tą składały się m.in.*

1. *Protokół Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłobucku z dnia 26.11.2019r.*
2. *Protokół Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłobucku oraz z dnia 03.12.2019r.*
3. *Opinia Techniczna (mgr inż. Andrzej Dec).*

W ubiegłym roku stan techniczny budynku był nie tylko zły, ale przede wszystkim zagrażał życiu i bezpieczeństwu przebywających tam osób, w następstwie czego szkoła została na pewien czas w trybie natychmiastowym decyzją Inspektora Nadzoru Budowlanego wyłączona z użytkowania, a zajęcia w szkole nie mogły się odbywać. Jednym z głównych zagrożeń, było zagrożenie porażenia prądem, dlatego prace naprawcze zapobiegające zagrożeniu porażeniem prądem zostały wykonane. Dzięki temu Inspektor Nadzoru Budowlanego nie zamknął ponownie szkoły. Jednakże częściowa wadliwa instalacja elektryczna to nie jedyny problem jaki dotyczy tego budynku. Po tym jak szkoła została czasowo wyłączona z możliwości użytkowania, gmina zleciła dokonanie analizy stanu technicznego całego budynku. Z przedstawionej opinii wynika, że stan techniczny budynku jest zły i szkoła wymaga pilnego remontu praktycznie całego budynku, począwszy od wymiany instalacji elektrycznej (co częściowo jest już wykonane), przez wymianę instalacji grzewczej, sanitarnej, stolarki okiennej, remont podłóg, wymianę wykładzin, budowę nowych odpływów, ocieplenia, remont pomieszczeń, łazienek, kuchni. Wstępna analiza kosztów remontu szkoły jest bardzo wysoka (przekracza 1 mln zł), a gminy nie stać na tak drogie inwestycje, zwłaszcza teraz gdy w dobie pandemii dochody gminy znacznie się zmniejszyły, a potrzeby i wydatki ciągle rosną. Gmina podejmowała próby pozyskania środków na remont, ale bezskutecznie.

Dowód:

1. *Pismo - odpowiedź z Kancelarii Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2020r. o braku możliwości udzielenia przez nich wsparcia finansowego na remont szkoły.*
2. *Pismo Wójta Gminy Lipie do Wojewody Śląskiego z dnia 26 lutego 2020r. z prośbą dofinansowanie remontu szkoły w Rębielicach Szlacheckich.*
3. *Pisma Wojewody Śląskiego z dnia 4 i 12 marca 2020r. o braku możliwości dofinansowania zadań remontowych.*
4. *Pismo Wójta Gminy do Wojewody Śląskiego z 27 marca 2020r.*
5. *Pisma Wojewody Śląskiego z dnia 3 kwietnia 2020r. o braku możliwości dofinansowania remontu obiektu szkoły.*

Kurator w sposób nieuprawniony poddał w wątpliwość twierdzenie, że siedziba szkoły wymaga kompleksowego remontu i modernizacji wskazanej w ekspertyzie. W ocenie gminy Kurator nie ma uprawnień do dokonywania oceny stanu technicznego budynku, a może to robić jedynie w oparciu o przedstawione dokumenty, które gmina mu dostarczyła.

Gmina nie kwestionuje, że powołany przez Kuratora aktualny coroczny protokół przeglądu budynku dopuszcza ten obiekt do dalszej eksploatacji, ale chcąc zapewnić uczniom właściwe, bezpieczne i odpowiednie warunki, to przeprowadzenie kompleksowej inwestycji jest konieczne. Owszem dzieci mogą uczęszczać do szkoły, gdzie w każdej chwili może nastąpić awaria ogrzewania, gdzie grzejniki nie są do końca sprawne, sala gimnastyczna jest przestarzała i niedostosowana do aktualnych wymogów, jest za mało toalet, nie ma kuchni, gdzie nie ma zapewnionych odpowiednich

dróg ewakuacyjnych, gdzie są bariery architektoniczne, a liczba sal lekcyjnych jest mniejsza niż liczna oddziałów w szkole, ale może też polepszyć te warunki, przenosząc je do szkoły do Lipia.

W tym miejscu nasuwa się pytanie dlaczego i na jakiej podstawie Kurator daje wiarę jednym dokumentom, a inne kwestionuje, czy jak to ujął poddaje w wątpliwość?

W ocenie gminy postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego.

Czytając ocenę Kuratora odnosi się wrażenie, że gmina przenosząc dzieci ze starego zagrażającemu życiu i zdrowiu budynku szkoły, pozbawionego kuchni, świetlicy z wyłączonymi łazienkami do szkoły nowoczesnej, po gruntownym remoncie i termomodernizacji, pozbawionej barier architektonicznym z bogatym zapleczem edukacyjnym, nowoczesną infrastrukturą sportową, licznymi pomocami edukacyjnymi na najwyższym poziomie i dostępem do specjalistów w każdej dziedzinie, chciała zrobić krzywdę dzieciom, co oczywiście należy traktować w granicach absurdu.

*Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 2 sierpnia 2006 r. o sygn. akt I OSK 1114/05, "opinia kuratora w sprawie likwidacji szkoły ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przestankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej prawne kryteria, **w przypadku zaś odmowy wydania pozytywnej opinii kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska, dopiero bowiem niewykonanie lub realna groźba niewykonania przez organ prowadzący szkołę wyraźnie wskazanego w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach obowiązku, związanego z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły wszystkich przysługujących im uprawnień, legitymuje do zajęcia negatywnego stanowiska**".*

Podsumowując należy podkreślić, że wyrażona opinia opiera się na dowolnych ustaleniach, nie popartych wyczerpującym rozpatrzeniem argumentów przedstawionych przez organ prowadzący. Co prawda przepisy ustawy prawo oświatowe nie określają kryteriów opiniowania zamiaru likwidacji szkół, a opinia wydawana jest w ramach uznania administracyjnego, to w ocenie strony skarżącej uznanie to nie może mieć charakteru dowolnego.

W świetle wyroku WSA w Gliwicach z 10 września 2012r. IV SA/GI 627.12 „Argumenty opinii odwoływać się muszą do okoliczności, które mieszczą się w ramach sprawowanego przez kuratora nadzoru pedagogicznego, określonych w przytoczonych wcześniej przepisach art. 31 i art. 33 ustawy o systemie oświaty, w szczególności upoważniających kuratora do oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli, nadzorowania przestrzegania praw dziecka oraz zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki”.

Organ wydający opinię przekroczył swoje uprawnienia i dokonał oceny w zakresie do którego nie miał uprawnień, ponadto dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego, a postanowienie zostało wydane z naruszeniem zasad wyrażonych w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2016r. poz. 23 z późn. zm.), który mówi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli - w odniesieniu do całej społeczności lokalnej, a nie tylko nielicznej jej grupy.

Postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie, a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego. Ustawowa kompetencja wyrażania przez Kuratora wiążącej organy samorządu terytorialnego opinii dotyczącej likwidacji szkół, w zamierzeniu ustawodawcy na pewno nie miała stanowić ograniczenia demokracji i samorządności lokalnej, wręcz przeciwnie, w naszej ocenie miała służyć utrzymaniu i promowaniu szkół nowoczesnych, rozwijających się, przyjaznych, o szerokiej ofercie edukacyjnej służącej rozwojowi uczniów.

Mając na uwadze powyższe, zażalenie jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.